

**Notă privind proiectul de ordin
pentru aprobarea tarifului mediu pentru serviciul de transport, a tarifului pentru
serviciul de sistem, a tarifelor zonale aferente serviciului de transport și a prețului
reglementat pentru energia electrică reactivă, practicate de Compania Națională de
Transport al Energiei Electrice "Transelectrica" - S.A.**

C.N. Transelectrica S.A. (OTS) aplică tarife și prețuri reglementate în conformitate cu prevederile Ordinului ANRE nr. 89/2013 privind aprobarea Contractului-cadru pentru prestarea serviciului de transport al energiei electrice și a serviciului de sistem, care sunt stabilite după cum urmează:

- tarifele pentru serviciul de transport sunt determinate pe baza *Metodologiei de stabilire a tarifelor pentru serviciul de transport al energiei electrice*, aprobate prin Ordinul președintelui ANRE nr. 53/19.07.2013, publicat în Monitorul Oficial al României Partea I, nr. 472 bis din 30.07.2013, cu modificările și completările și modificările ulterioare;

-tarifele pentru serviciul de sistem sunt determinate pe baza *Metodologiei de stabilire a tarifelor pentru serviciul de sistem*, aprobate prin Ordinul președintelui ANRE nr. 87/04.12.2013, publicat în Monitorul Oficial al României Partea I, nr. 777/12.12.2013;

-prețul reglementat pentru energia electrică reactivă se determină în conformitate cu prevederile *Metodologiei privind stabilirea obligațiilor de plată a energiei electrice reactive și a prețului reglementat pentru energia electrică reactivă*, aprobate prin Ordinul ANRE nr. 33/2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 408/02.06.2014.

În conformitate cu prevederile art. 79 alin. (1) al *Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare*, OTS a transmis solicitarea de revizuire a acestor prețuri și tarife prin scrisorile nr. 12348/01.04.2016, 15929/28.04.2016, 17972/18.05.2016 și 20250/02.06.2016, înregistrate la ANRE cu nr. 24953/01.04.2016, 33079/28.04.2016, 37863/19.05.2016 și, respectiv, 41946/02.06.2016, precum și completările solicitate de ANRE pe cale electronică.

Conform solicitărilor transmise, OTS a propus aplicarea începând cu data de 1 iulie 2016 a următoarelor tarife reglementate:

- tariful mediu pentru serviciul de transport al energiei electrice – 19,78 lei/MWh (scădere cu 5,7% în termeni nominali față de tariful în vigoare);
- tariful pentru serviciul de sistem – 16.01 lei/MWh (creștere cu 16.4 %), din care 14.46 lei/MWh pentru serviciile tehnologice de sistem - STS (creștere cu 15 %) și 1,55 lei/MWh pentru serviciile funcționale de sistem – SFS (creștere cu 32 %).

Ulterior, analizând datele preliminare transmise de ANRE, OTS a revenit asupra solicitării transmise, acceptând rezultatele analizei realizate de ANRE.

Astfel, având în vedere prevederile metodologice menționate, ANRE a analizat costurile justificate cu prestarea serviciilor de transport și de sistem și propune aprobarea următoarelor tarife și prețuri reglementate pentru anul tarifar 1 iulie 2016 – 30 iunie 2017:

- tariful mediu pentru serviciul de transport al energiei electrice – 18,70 lei/MWh (scădere cu 10,8 % în termeni nominali față de actualul tarif);
- tariful pentru serviciul de sistem – 12.88 lei/MWh (scădere cu 6,3%), din care 11,58 lei/MWh pentru STS (scădere cu 7,9%) și 1.30 lei/MWh pentru SFS (creștere cu 11 %).
- prețul reglementat pentru energia electrică reactivă – 0,05 lei/kVArh, determinat conform prevederilor metodologice menționate pe baza prețului mediu estimat al energiei electrice active pentru acoperirea consumurilor proprii tehnologice în rețeaua electrică de transport, de 169,93 lei/MWh, aprobat pentru anul tarifar 1 iulie 2015-30 iunie 2016.

- tarifele zonale aferente serviciului de transport pentru introducerea energiei electrice în rețea (T_G) au valoarea zero pentru zonele de introducere Muntenia, Transilvania de Nord, Transilvania Centrală și Moldova și variază în funcție de zona de introducere între 1,16 lei/MWh în zona excedentară Oltenia și 1,52 lei/MWh în zona excedentară Dobrogea regenerabile, tariful mediu de introducere fiind de 0,85 lei/MWh (calculat ca medie ponderată inclusiv cu tarifele nule, ceea ce reprezintă o reducere cu 66,8%).
- tarifele zonale aferente serviciului de transport pentru extragerea de energie electrică din rețea (T_L) variază în funcție de zonă între 15,26 lei/MWh în zona excedentară Oltenia și 19,02 lei/MWh în zona deficitară Transilvania Nord, astfel încât tariful mediu de extragere este de 17,77 lei/MWh, ceea ce reprezintă o reducere cu 2,1 % față de tariful în vigoare.

Analiză de impact:

Aplicarea tarifelor propuse spre aprobare va avea următorul impact estimat asupra pieței de energie electrică:

- reducerea tarifului mediu de transport cu cca. 10,8 %
- reducerea tarifului pentru serviciul de sistem cu 6,3 % ca urmare a:
 - o reducerii tarifului STS cu 7,9 %,
 - o creșterii tarifului de SFS cu 11 %, creștere nesemnificativă însă în valori monetare, reprezentând 0,13 lei/MWh;
- menținerea prețului reglementat actual al energiei electrice reactive.

Această evoluție a tarifelor a rezultat ca urmare a creșterii consumului de energie electrică în anul 2014 și 2015, inclusiv a exportului, a reducerii prețului de achiziție a energiei electrice necesare pentru acoperirea consumurilor proprii tehnologice în rețeaua electrică de transport față de prețul prognozat, a reducerii costurilor de operare și mentenanță realizate față de cele prognozate, a reducerii prețurilor de furnizare a STS achiziționate în sistem concurențial, precum și ca rezultat al reducerii semnificative a inflației realizate în anul 2015 și 2016 față de prognozele anterioare ale Comisiei Naționale de Prognoză, utilizate la proiectarea tarifelor.

În ceea ce privește creșterea tarifului pentru SFS, se menționează că tariful actual are o valoare mai scăzută decât cea necesară pentru acoperirea costurilor justificate cu prestarea acestui serviciu, ca urmare a faptului că la determinarea acestui tarif pentru anul tarifar 1 iulie 2015-30 iunie 2016, au fost aplicate corecții negative semnificative rezultate din regularizarea costurilor înregistrate în anii anteriori. Astfel, se apreciază că valoarea propusă pentru anul 1 iulie 2016-30 iunie 2017 reflectă mai bine nivelul costurilor cu prestarea serviciilor funcționale de sistem.

Se apreciază că impactul global al aplicării de la data de 1 iulie 2016 a noilor tarife propuse spre aprobare (inclusiv a noilor tarife T_G și T_L) va fi acela de reducere cu cca. 3 lei/MWh (respectiv cu cca. 9 %) a tarifelor cu serviciile de transport și de sistem, care are influență nesemnificativă asupra prețurilor energiei electrice la clienții finali (acestea vor include ca și în prezent ambele componente ale tarifului de transport), asigurând în același timp recuperarea integrală a costurilor justificate ale OTS cu prestarea celor două servicii.

În ceea ce privește tarifele zonale, ANRE propune aplicarea unei noi etape de reducere a componentelor de introducere a energiei electrice în rețele, astfel încât, similar altor țări europene, cota de recuperare a venitului reglementat al serviciului de transport al energiei electrice din tarifele T_G să se situeze la cca 5 %, cu recuperarea costurilor marginale pe termen scurt, conform prevederilor metodologice. Această etapă conduce la aplicarea unor tarife zonale T_G mai mici, dar și mai puțin diferite între ele ca valoare și, similar, a unor tarife T_L mai puțin

diferite între ele ca valoare, având în vedere opinia acceptată de toți participanții la piață și împărtășită de ANRE, aceea că diferențierea zonală a tarifului de transport, care pune în evidență caracterul excedentar sau deficitar al unei zonei a rețelei electrice de transport din punct de vedere al echilibrului producție/consum, nu a reprezentat un semnal locațional eficient. În acest sens, ANRE invită participanții la piața de energie să transmită punctul de vedere privind uniformizarea zonală a tarifului de transport. În funcție de rezultatele acestui sondaj de opinie, ANRE va elimina tarifele zonale, având în vedere că diferențierea zonală a tarifelor T_G de introducere, aplicate la energia electrică injectată în rețele, a fost deja diminuată semnificativ prin aplicarea prevederilor recomandării ACER nr. 09 din 15 aprilie 2014 privind orientările referitoare la tarifele de transport plătite de producătorii de energie electrică.